

PIRKANMAAN ULOSOTTOVIRASTO
PL 807
33101 TAMPERE

28.08.2013

OIKEUSMINISTERIÖ

oikeusministerio@om.fi

maarit.leppanen@om.fi

Viite Oikeusministeriön lausuntopyyntö 27.6.2013 OM 9/41/2013

Pirkanmaan ulosottoviraston lausunto

Lausuntona lausuntopyynnössä yksilöityyn lakiluonnokseen Pirkanmaan ulosottovirasto esittää seuraavaa:

Lakiluonnos vaikuttaa selkeältä. Asetus edellyttää tietyltä osin täydentäviä säännöksiä, joten lain säätäminen vaikuttaa perustellulta. Merkittävin muutos on eksekvatuurimenettelystä luopuminen ja sen edellyttämät muutokset viranomaisten toimintatapoihin.

Ulosottoperintään saapuvien kansainvälisten täytäntöönpanoperusteiden määrissä on odotettavissa kasvua uudistusten helpottaessa täytäntöönpanoperusteiden vapaata liikkuvuutta. Samalla täytäntöönpanoon tulee enenevissä määrin totutusta poikkeavia täytäntöönpanoperusteita. Tämän johdosta ulosottolaitoksessa tulee arvioida muutokseen liittyviä koulutus- ja erikoistumistarpeita. Esimerkiksi asioiden vireilletulon edellytyksiin liittyvässä tarkastelussa tulee huomioida, minkä maan lainsäädännön perusteella vanhentumiseen liittyvät kysymykset ratkeavat ja soveltuvan lainsäädännön vaikutus Suomessa tapahtuvaan täytäntöönpanoon. Lisäksi huomioitavia koulutustarpeita voisi olla Suomessa hyväksyttävissä olevien viivästysseuraamusten enimmäismäärät suhteessa kansainvälisissä täytäntöönpanoperusteissa asetettuihin määriin ja tämän vaikutus täytäntöönpanoon. Asioiden täytäntöönpano edellyttää koulutuksen lisäksi tarvittaessa viraston resurssien uudelleenohjausta.

Todennäköisesti asetuksessa tarkoitetut täytäntöönpanoperusteet tulevat jakautumaan epätasaisesti eri virastoihin, johtuen tietyillä paikkakunnilla olevista voimakkaista muuttoliikkeistä. Koulutustarpeisiin ja yhdenmukaiseen käytäntöön liittyen voisi olla perusteltua arvioida mahdollisuutta keskittää kansainvälisiin täytäntöönpanoperusteisiin liittyvät asiat esimerkiksi tiettyihin ulosottovalituksia käsitteleviin tuomioistuimiin.

Voitaneen selvittää, onko kansainvälisen täytäntöönpanoperusteen täytäntöönpanolle mahdollista säätää korkeampia täytäntöönpanomaksuja kompensoimaan virastoille aiheutuvia kohoavia kustannuksia vaarantamatta täytäntöönpanoperusteiden vapaan liikkuvuuden periaatetta. Ajatuksen toteuttaminen ei lienee kuitenkaan ongelmaton. Kuluja voivat aiheuttaa esimerkiksi erilaiset käännökset ja erityisesti todisteellisen tiedoksiannon vaatimus. Pääsääntönä tulisi olla mahdollisimman yhtenäinen menettely ja kustannukset eri täytäntöönpanoperusteiden osalta.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 807 33101 TAMPERE	Kelloportinkatu 5 A Tampere	029 56 24700	029 56 24788	pirkanmaa.uo@oikeus.fi

28.08.2013

Käännöksistä

Pääsäännön mukaisesti ulosottomiehen asiakirjat on laadittu joko suomeksi tai ruotsiksi. Kuitenkin myös englanninkielisiä asiakirjoja on tietyissä tapauksissa hyväksytty. Mielestämme käännöskuluja voitaisiin vähentää edellyttämällä hakijalta vähintään englanninkielinen käännös asiakirjoista. Muussa tapauksessa arvioitavaksi jää, voidaanko viraston maksamat käännöskustannukset periä asianosaisilta täytäntöönpanokuluina. Käännöksiin liittyviä asioita lienee syytä pohtia vielä lain jatkovalmistelussa, huomioiden erilaiset käännösversiot ja vastaajan kielelliset oikeudet.

Täytäntöönpanon keskeyttämisestä

Pääsääntöisesti keskeytyksestä päättää tuomioistuin. Vain poikkeuksellisesti keskeytys kuuluu ulosottomiehen tehtäviin. Lakiluonnoksen mukaan ulosottomiehen on asetuksen 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hakemuksen johdosta keskeytettävä täytäntöönpano, jos tuomio ei ole enää täytäntöönpanokelpoinen siinä valtiossa, jossa se on annettu. Arvioitavaksi tulee, soveltuuko keskeytyksestä päättäminen näissä tapauksissa paremmin ulosottomiehelle vai tuomioistuimelle. Usein kysymyksessä lienee esimerkiksi alkuperäjäsenvaltiossa aloitusta täytäntöönpanoperusteeseen liittyvästä prosessista, johon liittyen alkuperäjäsenvaltio antaa keskeytysmääräyksen. Keskeyttäminen soveltune näissä tapauksissa ulosottomiehen tehtäviin. Käytännössä keskeytykseen liittyvät seikat edellyttävät hakijalta ja vastaajalta aktiivisuutta, sillä selvitysten hankkiminen alkuperäjäsenvaltiosta on ulosottomenettelyssä käytännössä hankalaa.

Tiedoksiantoon liittyen

Asetus ei edellyttäisi vireilletuloilmoituksen ja asetuksen 53 artiklan mukaisen todistuksen todisteellista tiedoksiantoa. Lakiluonnoksen 5 §:n mukaan edellä mainitut tulee kuitenkin antaa todisteellisesti tiedoksi. Lakiluonnos muodostaisi näin ollen tältä osin poikkeuksen ulosottomenettelyyn, jossa vireilletuloilmoituksia ei anneta todisteellisesti tiedoksi. Arvioitavaksi jää, onko laissa todella tarvetta edellyttää 5 §:n mukaisissa tilanteissa todisteellista tiedoksiantoa.

Käytännössä todisteellisen tiedoksiannon vaatimus lisää ulosottolaitoksen työmäärää ja hidastaa täytäntöönpanoa. Näissä tapauksissa kysymykseen tulevat vastaajat ovat todennäköisesti tavallista vaikeammin tavoitettavia. Tämä voi johtaa myös turvaamistoimien lisääntymään määrään. Todisteellisen tiedoksiannon vaatimus asettaa täytäntöönpanoperusteet myös eriarvoiseen asemaan, sillä normaalisti todisteellista tiedoksiantoa ei ulosottomenettelyssä käytetä.

Lakiluonnoksen 9 §:n 1 momentin mukaan määräaika kieltäytymistä koskevan hakemuksen tekemiseen liittyen lasketaan siitä päivästä, jolloin henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on saanut tiedoksi vireilletuloilmoituksen ja täytäntöönpanantavasta tuomiosta laaditun todistuksen. Lakiluonnoksen 9 §:ssä ei edellytetä todisteellista tiedoksiantoa määräajan juoksemisen käynnistymisen edellytyksenä. Mielestämme täytäntöönpanoa selkeyttää, että kieltäytymistä koskevalle hakemukselle asetetaan laissa määräaika.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 807 33101 TAMPERE	Kelloportinkatu 5 A Tampere	029 56 24700	029 56 24788	pirkanmaa.uo@oikeus.fi

PIRKANMAAN ULOSOTTOVIRASTO
PL 807
33101 TAMPERE

28.08.2013

Mukauttamisesta

Lakiluonnoksen mukaan ulosottomiehen tulisi eräissä tilanteissa viran puolesta siirtää täytäntöönpanohakemus toimivaltaiselle käräjäoikeudelle mukauttamista varten. Tavanomaisesti tuomioita, joita ei voida panna täytäntöön esimerkiksi epäselvyyden vuoksi, ei ole saatettu suoraan käräjäoikeuden käsiteltäviksi, vaan hakijalle on annettu asiaankuuluva ulosotokaaren 3 luvun 9 §:n mukainen ohjaus kantelun tekemiseksi. Vaihtoehtona voisikin olla, että ulosottomies ei siirtäisi hakemusta suoraan mukautettavaksi, vaan palauttaisi asian mukauttamista vaativilta osin hakijalle asiaankuuluvien ohjeiden varustettuna. Näin mukauttamisen hakeminen jäisi hakijan arvioitavaksi. Mikäli ulosottomiehen on viran puolesta toimitettava täytäntöönpanoperuste mukautettavaksi, on täytäntöönpanon joutuisuuden kannalta taroituksenmukaista, että mukauttamista koskevaan päätökseen ei voisi hakea muutosta.

Tampereella 28.8.2013

Johtava kihlakunnanvouti Eero Arasalo

Kihlakunnanvouti Antti Koskela